ANG Bayan
Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo

Edisyong Bisaya
Bolyum LVI Ihap 16
Agosto 21, 2025
www.philippinerevolution.nu

EDITORYAL

Panubagon si Marcos sa linuog nga krimen sa gubat

Labing binuang ang gihimong pag-abli ni Marcos sa Asia-Pacific Regional Conference on International Humanitarian Law (IHL o internasyunal nga makitawhanong balaod) sa Makati City niadtong Agosto 11–14. Atubangan sa representante sa lain-laing mga nasud, nagpakaaron-ingnon si Marcos nga matinahuron ug masulundon sa mga prinsipyo ug lagda sa IHL. Dayag nga namakak si Marcos aron tabunan ang linuog nga rekord sa iyang rehimen sa pagsabwag og terorismo sa estado ug pagpatuman sa walay puas nga gubat batok sa katawhan.

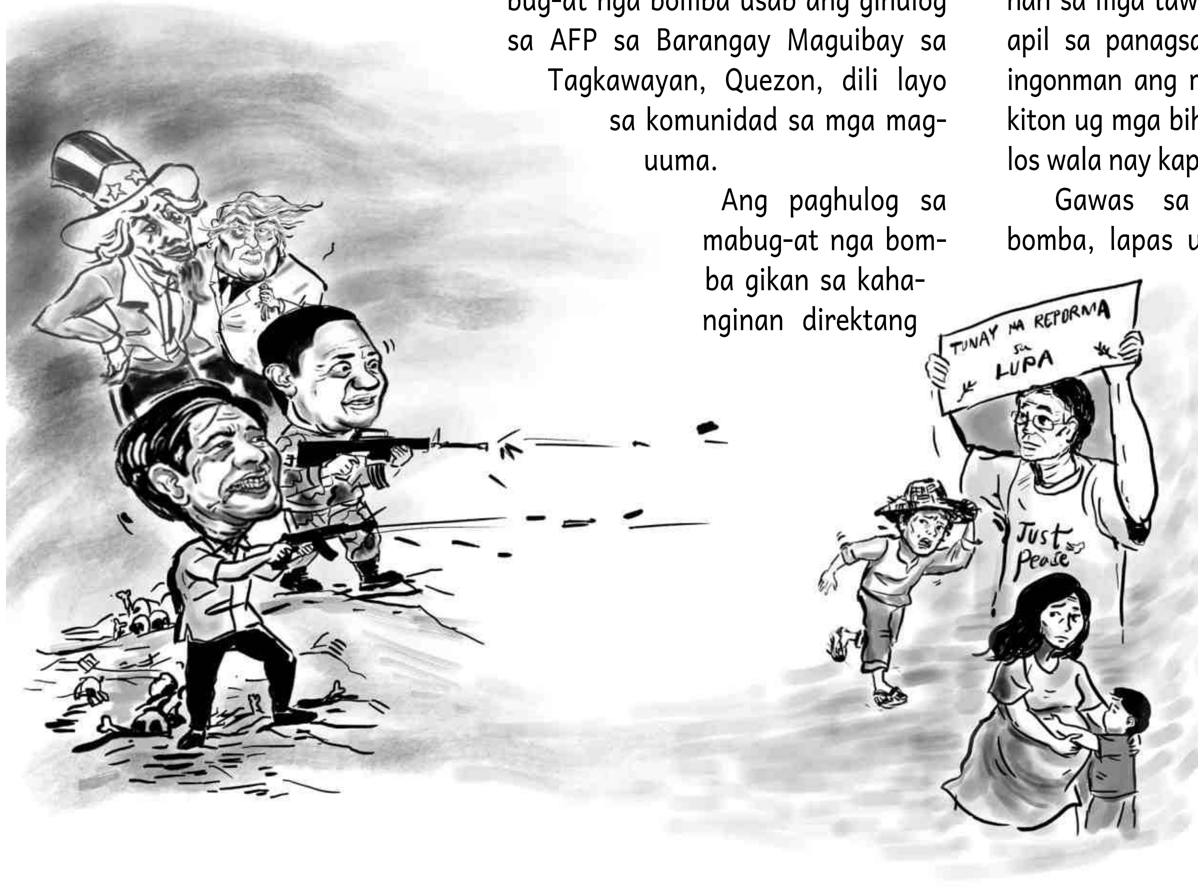
Samtang ginapahigayon ang kumperensya sa Makati, nagpalupad ang Armed Forces of the Philippines (AFP) og mga *jetfighter* niadtong kaadlawon sa Agosto 13 ug naghulog og pipila ka 500-librang bomba sa prubinsya sa Bukidnon. Gitay-og niini ang mga bukid ug mga kasikbit nga komunidad sa mga Lumad ug mag-uuma sa Barangay Dumalaguing sa lungsod sa Impasug-ong.

Pipila ka adlaw ayha niini, bug-at nga mga bomba usab ang mitay-og sa kayutaan sa Barangay San Isidro, sa Las Navas, Northern Samar, nga gihulog sa AFP alas-2 sa butag, dili layo sa komunidad sa mga lumad nga Mamanwa sa lugar. Niadtong kaadlawon sa Agosto 2, bug-at nga bomba usab ang gihulog sa AFP sa Barangay Maguibay sa Tagkawayan, Quezon, dili layo sa komunidad sa mga mag-uuma.

Ang paghulog sa mabug-at nga bomba gikan sa kahanginan direktang paglapas sa pasistang rehimeng Marcos sa IHL. Direktang gibutang niini sa peligro ang kinabuhi sa mga sibilyan. Ginaguba ug ginahiloan niini ang kayutaan ug kalasangan nga tinubdan sa panginabuhian ug uban pang rekurso sa mga lumad. Grabeng troma ug kahadlok ang gibunga niini sa mga komunidad. Sukwahi usab kini sa balaod nga nagbawal sa grabeng magun-ubong armas nga nagabunga og grabeng kadaut.

Ang IHL o mga balaod sa gubat usa ka hugpong sa mga lagda ug protokol sa kondukta sa armadong kaguliyang. Nakapukos kini nag-una sa pagtahod sa mga katungod, ug pagpanalipud sa interes ug kaayuhan sa mga tawong dili apil o dili na apil sa panagsangka: mga sibilyan, ingonman ang mga samaron, masakiton ug mga bihag sa gubat nga pulos wala nay kapasidad nga mosukol.

Gawas sa pagpanghulog og bomba, lapas usab sa mga balaod sa gubat ang bangis nga pagkontrol sa AFP sa mga sibilyang komunidad, pagblokeyo sa pagkaon ug komersyo, pugos nga pagpabakwit ug konsentrasyon sa mga *evacuation center*, pagdeklarang "no man's land" sa ilang mga barangay,

pagbawal nga magtrabaho sa umahan ug kaingin, pagpahamtang og *curfew*, pugos nga pagpangrekrut sa CAFGU, pagpatrabaho sa mga tawo (lakip ang pagpanag-ob) nga walay suhol, paggamit og imprastrukturang sibilyan ug uban pang lakang sa pagpahamtang sa gahum militar.

Sa pagsulay nga pugngan ang katawhan nga maghiusa, magpadayag sa ilang mulo ug mosukol, ginapahamtang sa AFP ang balaod militar sa mga barangay ug komunidad. Walay puas ang paglapas sa mga demokratikong katungod. Ginabungkag sa militar ang kaugalingong mga organisasyon sa mga tagabaryo, pugos silang "ginapasurender," ug ginahadlok aron mosalmot sa mga organisasyong ginatukod sa AFP. Ang mobalibad sa mando sa AFP ginaila nga suporter sa BHB ug gitarget sa walay kinutubang pagpanghulga ug target sa pagpatay. Sukad nga makalingkod si Marcos, walag too ang pagpatay ug pagmasaker sa AFP sa mga sibilyan, ug pagkahuman ginasul-uban ang mga patayng lawas ug ipagawas nga mga manggugubat sa BHB.

Dayag nga pagyatak usab sa mga balaod sa gubat ang tinuyong pagpatay sa mga rebolusyonaryo ug mga *hors de combat* (mga manggugubat nga wala nay kapasidad nga mosukol). Lakip sa mga biktima ang magtiayong Benito Tiamzon ug Wilma Austria uban sa pito nilang kauban. Gidakop sila samtang nagabiyahe sa Catbalogan, Northern Samar, gipailalum sa tortyur ayha gipatay ug hingpit nga gipabusikad ang mga patayng lawas sa tungatunga sa dagat. Sukad sa pagkalingkod ni Marcos niadtong 2022, halos 80 na ka mga nabihag sa iyang mga armadong gaway ang brutal nga gipatay. Daghan usab gidakop, iligal nga gipriso sa mga sikretong prisohan sa mga kampo militar sa pagsulay nga isalikway ang ilang pagtoo.

Kining tanang linuog nga krimen ni Marcos il alum sa IHL gimando niya sa iyang mga upisyal ug pasistang gaway sa militar ug pulis. Nagsilbi kining tanan sa dautang laraw nga pukanon ang armado ug dili armadong pagsukol sa katawhang Pilipino. Ang bag-o lang nga deklarasyon ni Marcos nga "wala nay grupong gerilya" sa Pilipinas sinyales sa labaw maduguong kampanya sa pagpanumpo ngadto sa katawhan, ug sa mas grabe pang krimen.

Ginapasiugdahan, ginapondohan ug ginaarmasan sa imperyalistang US ang maong maduguong gubat sa pagpukan sa pakigbisog sa katawhang Pilipino. Daku ang nahakop nga ganansya sa imperyalismong US sa pagsuplay niini sa dagkung bomba, mga bala sa kanyon, mga *jetfighter*, pang-atakeng helikopter, *drone* ug uban pang hinagiban ug gamit militar. Laraw sa US nga pukanon ang tanang pwersang patriyotiko ug progresibo aron "malinawon" ug gawasnong makapangilog og yuta ug makapangawkaw sa kinaiyanhong bahandi sa nasud ang mga langyawng kapitalistang tigpamuhunan, ug aron mapabarog niini ang gahum militar sa nasud.

Duguan ang mga kamot ni Marcos sa kadaghan sa iyang krimen sa mga balaod sa gubat. Dili matabunan sa iyang mga buladas ang walag too nga grabeng kaso sa pag-abusong militar ug paglapas sa tawhanong katungod ug internasyunal nga makitawhanong balaod. Kinahanglang himuon ang tanang makaya aron panubagon si Marcos ug ang kanyang mga alipures, ug ipanghingusog ang hustisya alang sa tanang biktima sa ilang pagpangyatak.

Ang paggrabe sa pasistang pagatake sa rehimeng US-Marcos salamin sa nagkagrabeng krisis sa nagharing sistemang semikolonyal ug semipyudal. Aron ipabilin ug panalipdan ang madaugdaugon ug mapahimuslanong sistema, dungan-dungan nga ginagamit sa nagharing rehimen ang bangis nga pagpanumpo ug pagpanglingla sa pagsulay nga pukanon ang pakigbisog sa katawhang Pilipino alang sa rebolusyonaryong kausaban.

Apan unsaman ka grabe ug kalapad ang kabangis nga ginasabwag sa rehimeng US-Marcos, ang katawhan kanunayng mobarog aron panalipdan ang ilang kaayuhan, mga katungod, kinabuhi ug panginabuhian. Sa pagpangulo sa Partido, kaabag ang Bagong Hukbong Bayan, dili mahuyang ang katawhan sa ilang pagsukol. Dili kanus-aman mapalong ang ilang determinasyon nga iasdang ang pakigbisog alang sa nasudnong demokrasya. AB

ANG Bayan

Bol. LVI Ihap 16 | Agosto 21, 2025

Ang Ang Bayan ginapagawas sa pinulongang Pilipino, Bisaya, Iloco, Hiligaynon, Waray ug Ingles. Nagadawat ang Ang Bayan og mga kontribusyon sa porma sa mga artikulo ug balita. Ginaawhag usab ang mga tigbasa nga magpadangat og mga puna ug rekomendasyon sa pagpalambo sa atong mantalaan.

Unod

Editoryal: Panagutin si Marcos sa madudugong krimen sa digma 1
Marcos, AFP, napahiya sa mga aksyon ng BHB 3
Mga protesta 3
Negosasyon sa bagong CBA, naisara ng 2 unyon 3
Hors de combat sa Mindoro, sadyang pinaslang 4
Itigil ang henosidyo sa Palestine 4
Decommissioning ng BIAF, ipinatigil ng MILF 4
Pagbasura sa mga kaso 5
Badyet 2026: Korapsyon at pasismo 6
Tumitinding agresyon ng mga plantasyon 7
Sa madaling salita 8
Tuwirang pagsakop ng US-Israel sa buong Gaza 9
Mamamayang Korean laban sa imperyalismong US 10

Ang Ang Bayan ginamantala duha ka hugna matag bulan sa Komite Sentral sa Partido Komunista ng Pilipinas

ang.bayan@cpp.ph

Marcos ug AFP, naulawan sa sunod-sunod nga armadong aksyon sa BHB

Daku kaayong tamparus sa rehimeng US-Marcos ug sa mga upisyal sa Armed Forces of the Philippines (AFP) ang sunod-sunod nga armadong aksyon sa Bagong Hukbong Bayan (BHB) sa pipila ka mga prubinsya sa nasud. Gisundan kini sa pamahayag sa rehimen nga "wala nay grupong gerilya" niadtong Hulyo sa ika-4 nga SONA.

Niadtong Agosto 12, tulo ka sundalo lakip na ang usa ka kapitan sa 1st Scout Ranger Regiment ubos sa 203rd IBde ang napatay sa ikaduhang engkwentro niadtong adlawa tali sa BHB-Mindoro (Lucio de Guzman Command) ug militar sa Barangay Lantuyang 2, Baco, Oriental Mindoro. Naigo sa ulo ug dihadihang namatay ang lider sa yunit nga si Capt. Marky John Alberto. Tulo pa ka pasistang sundalo ang nasamdan.

Pipila ka adlaw ayha niini, usa ka sundalo sa 203rd IBde ang napatay sa BHB-Mindoro samtang aktibong nagdepensa batok sa miatakeng yunit sa kaaway sa Barangay Mangangan 2 sa Baco niadtong Agosto 9 sa buntag.

Sa Quezon, girakrakan sa usa ka yunit sa BHB-Quezon (Apolonio Mendoza Command) ang bag-ong tukod nga kampo sa militar sa 85th IB sa Barangay Cogorin Ibaba, Lopez niadtong Agosto 2. Gisugdan ang pagharas sa alas 7:30 sa gabii.

Gikalipay sa katawhan sa Quezon ang pag-atake tungod kay gusto nilang manubag ang berdugong batalyon sa mga krimen ug hatagan og hustisya ang ilang mga biktimang mag-uuma.

Sa Capiz, gipakyas ang pag-atake sa 12th IB batok sa usa ka yunit sa BHB-Central Panay (Jose Percival Estocada Jr Command) sa utlanan sa Barangay Artuz ug Barangay Apero sa lungsod sa Tapaz niadtong Hulyo 19. Aktibo nga nakaprotektar ang hukbong bayan batok sa tropa sa militar pinaagi sa paspas nga pagpangandam ug paglunsad og kontra-atake.

"Sa kakurat sa militar, daw mga irong buang silang paturagas nga namusil," matud sa BHB-Central Panay. Aron tabunan ang ilang kapildihan, nagbuhat-buhat og istorya ang 12th IB, lakip ang 3rd ID, sa pekeng kadaugan batok sa BHB.

Panalipdan ang IHL, panubagon si Marcos. Gatusan ang nagmartsa padulong sa Mendiola sa Maynila niadtong Agosto 19 aron dumdumon ang ika-76 nga anibersaryo sa International Humanitarian Law (IHL) ug panubagon ang rehimeng US-Marcos sa seryosong paglapas niini sa maong mga lagda. Gikundena usab nila ang National Action Plan for Unity, Peace and Development (NAP-UPD) sa rehimen nga gitawag nilang "nasudnong plano alang sa terorismo sa estado."

Niadtong Agosto 13, midagsang ang mga progresibong grupo sa Asia-Pacific Regional Conference on IHL nga ginalunsad sa Makati City. Gikundena nila ang pagpasiugda sa rehimeng Marcos sa kumperensya nga gitawag nilang numero unong tiglapas sa IHL sa nasud. Usa ka adlaw ayha niini, nagtapok ang mga estudyante sa UP Diliman aron dumdumon ang Adlaw sa IHL ug ibutyag ang seryosong paglapas dinhi sa rehimeng Marcos, lakip sa mga minoryang katawhan.

Baligtaron ang desisyon. Miadto ang mga progresibong organisasyon sa Korte Suprema niadtong Agosto 12 aron iduso nga baligtaron niini ang desisyon nga nagbasura sa *impeachment complaint* batok kang Sara Duterte nga gisumite sa Kongreso ngadto sa Senado.

Pagbatok sa demolisyon sa Smokey Mountain. Nagprotesta atubangan sa Manila City Hall ang mga residente sa Smokey Mountain niadtong Agosto 18 aron ipanghingusog sa alkalde sa syudad nga si Isko Moreno nga makigdayalogo kanila tungod sa mga hulga sa pagpalayas kanila sa ilang komunidad. Gihimo ang demolisyon alang sa 100 *megawatt* nga Waste-to-Energy (WTE) Incineration Plant nga pagatukuron sa lugar.

Negosasyon sa bag-ong CBA, nakuha sa 2 ka unyon

DUHA KA UNYON ang malampusong nagpinal sa tagsa-tagsa nilang *collective bargaining agreement* (CBA) niadtong Hulyo ug Agosto.

Gianunsyo sa Unyon sa mga Panadero sa Gardenia Bakeries Philippines Inc.(UPGBPI-OLALIA-KMU) ang kadaugan sa ilang pakignegosasyon alang sa bag-ong CBA niadtong Hulyo 18.

Nakab-ot sa unyon ang ₱70 dugang suhulan kada tuig alang sa mosunod nga tulo ka tuig, dugang nga ₱0.50 sa *seniority pay*, ₱20,000 *signing bonus*, ₱7,500 nga *lump sum*, ₱80 *meal allowance* nga adunay dugang nga ₱35 kung obertaym, ug dugang nga “leave credits” alang sa mga mamumuong kapin 15 ka tuig na sa pabrika.

Naduso usab sa unyon ang maneydsment nga ihatag sa mga mamumuo ang dugang nga suhulan (*retroactive*) alang sa mga bulan sa Oktubre 2024 hangtud Hunyo karong tuiga.

Samtang, gianunsyo niadtong Agosto 13 sa University Hotel Worker’s Union-KMU NCR nga napirmahan usab ang bag-ong CBA tali niini ug sa maneydsment sa hotel sulod sa University of the Phillipines-Diliman sa Quezon City.

Lakip sa nakab-ot sa CBA ang dugang benepisyo ug alawans nga makatabang sa inadlaw-adlawng panginahanglan sa mga mamumuo.

Hors de combat sa Mindoro, tinuyong gipatay

Gidakop ug tinuyong gipatay sa mga elemento sa 1st IB ug 203rd IBde si Ising Domingo (Ka Mutya), usa ka *hors de combat* nga Pulang manggugubat, niadtong Agosto 7 sa Barangay Happy Valley, Roxas, Oriental Mindoro. Nagsag-ob siya og tubig dihang gidakop ug gipailalum sa tortyur dihang walay nakuhang impormasyon kaniya ang mga berdugo.

Sa kamot sa parehong yunit militar, gipig-ot ug gihasi ang grupo sa Karapatan-Southern Tagalog nga naglunsad og independyenteng *fact-finding mission* sa lungsod sa Roxas niadtong Agosto 9-11. Gihadlok ug hinaras sa mga sundalo ang malinawong protesta ug piket sa tim atubangan sa punerarya kung asa nahimutang ang patayng lawas sa mga napatay.

Human niini, nataho sa grupo ang pagpangawat ug pagdagan sa mga sundalo sa 203rd IBde sa mga patayng lawas nilang Ka Mutya, ug usa pa ka Pulang manggugubat nga napatay sa panagsangka nga si Jomari Palomar (Ka Jonnel), sa tungang gabii. Nabutyag usab sa imbestigasyon ang kaylap nga pagharing militar sa sibilyang gubyerno sa Roxas.

Niadtong miaging semana, pugos nga gipabakwit sa mga sundalo ang kapin 1,000 ka pamilya gikan sa mga barangay sa Lantuyang, San Ignacio, Bayanan, ug Bangkatan sa Baco, Oriental Mindoro. Gihimo kini sa militar aron i-sona ang mga residente human nga makaengkwentro ang BHB niadtong Agosto 9 ug Agosto 12 sa Baco. Gipugos ug gitugaw niini ang inadlaw-adlaw nga kinabuhi sa masa.

Pagpamomba. Niadtong Agosto 2, nang-*aerial bombing* ug nangistraping ang 201st IBde sa lasangong utlanan sa Tagkawayan, Quezon ug Labo, Camarines Norte. Tubag kini sa militar sa nahitabong engkwentro sa BHB niadtong adlawa. Labing gitugaw sa pagpamomba sa AFP ang malinawong komunidad sa mga residente.

Gipig-ot sa mga pulis ug militar ang grupo sa Tanggol Quezon nga nagpahigayon og *fact-finding mission* kalabot sa mga pagpamomba sa militar sa prubinsya. Tinguha nilang sutaon ang kahimtang sa sibilyang populasyon atubangan sa mas bangis nga operasyong kombat ug pagharihari sa militar.

Pagdakop. Sa walay klarong hinungdan, gidakop sa 77th IB ang mga mag-uumang silang Belmar Garvida ug Ferdinand Bangngad (Willy) sa Sityo Salicsic, Barangay Dampig, Pagudpud, Ilocos Norte niadtong Agosto 11 sa gabii. Paglabay sa pipila ka oras, gibalik sa mga sundalo sa komunidad si Garyida samtang nabilin sa kustodiya sa militar si Bangngad. Sagad nga nakasinati og pagpaniktik, pagpamig-ot ug intimidasyon ang mga biktima ug ang tribo sa lugar tungod sa ilang pagbatok sa proyektong Cabacanan Dam. AB

Ihunong ang henosidyo sa Palestine

MAGKABULAG NGA MGA protesta ang gilunsad sa mga grupong Moro ug Pilipino aron hugot nga kundenahon ang paggrabe sa henosidyo sa US-Israel sa Gaza niining milabayng mga semana ug ipanawagan ang hinanaling paghunong sa mga atake, iduso ang pagpasulod sa ayuda ug kagawasan alang sa mga Palestino.

Niadtong Agosto 15, mikabat sa 1,300 ka Moro sa Marawi City ang nagtapok alang sa usa ka "malinawong pakighiusa ug demonstrasyong masa para sa Gaza." Nagmartsa sila gikan Masjed Bato padulong sa Sarimanok Stadium sa Ground Zero sa syudad, ang lugar nga gipulbos sa grabeng pagpamomba sa rehimeng Duterte ug Armed Forces of the Philippines (AFP) niadtong 2017. Gihulagway nila ang pagguba sa AFP sa ilang syudad sa ginahimong pagpamomba karon sa pwersang US-Israel sa Gaza. Ayha niini, naglunsad og "walk for peace" sa syudad niadtong Agosto 9.

Niadtong Agosto 9 usab, nagpahigayon og *indignation rally* ang Bagong Alyansang Makabayan (Bayan), Moro-Christian Peoples Alliance ug Philippine-Palestine Friendship Association sa Quezon City aron kundenahon ang pag-apruba sa gabinete sa Israel sa desisyon aron hingpit nang sakupon sa militar niini ang Gaza.

Niadtong Agosto 13, nagprotesta usab ang mga tigbalita, grupong kabatan-onan ug midya sulod sa University of the Philippines sa Diliman, Quezon City aron kundenahon ang lain na usab nga kaso sa pagpamatay sa US-Israel sa tigbalita sa Palestine.

Mga manggugubat sa MILF, gimandoan nga dili mopailalum sa *decommissioning* sa GRP

GIMANDOAN SA Moro Islamic Liberato Front (MILF) ang tanang mga manggugubat sa Bangsamoro Islamic Armed Forces ug uban pang ahensya nga hugot nga motuman sa resolusyon sa Komite Sentral sa MILF nga nagsuspinde sa implementasyon sa proseso sa pag-dekomisyon sa BIAF. Nagpagula kini og bag-ong memorandum niadtong Agosto 16 kung asa gimando niini sa tanang kumander ug ikaduhang kumander sa nataran, tsirman sa ubang ahensya ug ilang mga representante nga dili mosalmot sa unsamang aktibidad para sa *decommisioning* o normalisasyon nga *unilateral* nga ginaorganisa sa Gubyerno ng Republika ng Pilipinas (GRP) nga walay unang nakasulat nga pagtugot o awtorisasyon gikan sa liderato sa MILF.

Pahimangno sa kamandoan, ang dili pagsunod pagailhong "seryosong paglapas sa disiplina sa kumand" ug kinsamang dili motuman posibleng mag-atubang sa aksyong administratibo ug pangdisiplina. Gisuspinde sa MILF ang proseso sa *decommissioning* tungod sa kapalpak sa GRP nga tumanon ang daghang probisyon nga angayang dungan nga ipatuman.

Hinimu-himong mga kaso batok sa mga bilanggong pulitikal, sunud-sunod nga gibasura

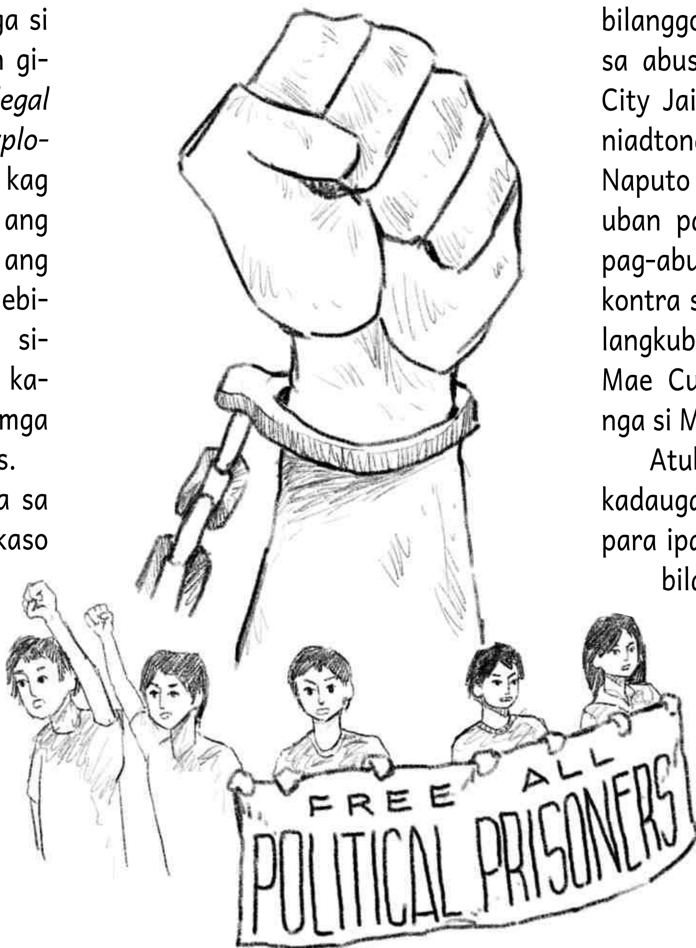
Niining milabayng mga semana, sunud-sunod ang pagbasura sa hinimu-himong mga kaso batok sa 18 ka bilanggong pulitikal. Pito kanila ang nakagawas na. Gipamatud-an niini nga ang giatubang nilang mga kaso hinimu-himo ug walay basihan. Tumong lamang niini nga pig-oton ug ibalhog sila sa mga prisohan sa taas ng panahon.

Niadtong Agosto 14, nakagawas ang konsultant sa National Democratic Front of the Philippines (NDFP) nga si Renante Gamara ug mga mamumuo ug aktibistang silang Diony Borre ug Raul Razo. Human kini sa desisyon sa hukum nga dili sila sad-an, uban ang lain pang duha nga silang Tirso Alcantara, konsultant sa NDFP, ug organisador sa mag-uuma nga si Dionisio Almonte, sa mga kasong *kidnapping* nga may lakip nga pagpatay ug pakyas nga pagpatay. Giakusahan silang imbwelto sa pagkidnap ug pagpatay sa usa ka sundalo ug pakyas nga pagpatay sa usa ka "kanhing rebelde" sa Mauban, Quezon nga nahitabo niadtong Mayo 2007.

Niadto usang Agosto 14, nakagawas silang kanhing UP Student Regent Desiree Jaranilla-Patun-og ug organisador sa mag-uuma nga si Maria Theresa Buscayno human gibasura sa korte ang kasong *illegal possession of firearms and explosives* nga gipasaka kanila ug kag Andres Ely ug Oliver Millo. Sila ang gitawag og Mexico 4. Gibasura ang kaso tungod sa kawalay igong ebidensya. Nagpabiling nakapriso silang Millo ug Ely tungod sa mga kasong ginaatubang pa nila sa mga korte sa Nueva Ecija ug Zambales.

Niadtong Agosto 6, gibasura sa usa ka korte sa Taguig City ang kaso sa *illegal possession of firearms and ammunition* batok sa lima ka bilanggong pulitikal nga gitawag og Sta. Cruz 5. Ang lima gilangkuban sa konsultant sa NDFP nga si Adelberto Silva, Ireneo Atadero, Hedda Calderon, Edisel Legaspi ug Julio Lusiana. Matud sa korte, dili paigo ang ebidensya ug kadudahan ang pamaagi sa pagkuha sa “ebidensya” batok kanila. Malingkawasnon na silang Atadero ug Lusiana, samtang nauna nang nakapyansa si Calderon niadtong Hunyo 2019. Magpabiling napriso silang Silva ug Legaspi sa uban pang ginaatubang nga kasong pagpatay.

Niadtong Agosto 6, nagpagula usab og desisyon ang usa ka korte sa Don Carlos, Bukidnon alang sa "provisional dismissal" sa kasong sulay nga pagpatay ug pagpatay batok kang Charisse “Chaba” Bañez ug Arjie Dadizon, duha sa Agusan 6. Lambigit ang kaso sa usa ka ginasulting engkwentro tali sa BHB ug militar niadtong 2022. Nataho usab karong bulana ang "provisional dismissal" sa kasong attempted homicide batok kang Louvaine Espina sa Davao Oriental. Gawas nilang Bañez, Dadizon ug Espina, gilangkuban ang Agusan 6 nilang Ronnie Igloria, Larry Montero ug Grace “Nik-nik” Man-aning. Nagabyahe sila niadtong Hunyo 13 gikan sa Monkayo sa Davao De Oro dihang giharang ang ilang sakyanan sa usa ka tsekpoynt ug gidakop.

Niadtong Agosto 4, gibasura sa korte sa Cagayan ang kasong pakyas nga pagpatay batok kang Myrna Cruz-Abraham. Giaresto si Abraham niadtong Enero 27 samtang kauban ang iyang pamilya sa usa ka *mall* sa San Miguel, Bulacan. Nakagawas siya usa ka semana human magpyansa.

Sa usa ka resolusyon niadtong Mayo 29, gibasura sa Department of Justice ang asuntong "terrorism financing" nga gipasaka sa mga pwersa sa estado batok kang Myrna Zapanta. Si Zapanta usa ka tawong-simbahan ug tigpanalipud sa katungod sa mga mag-uuma. Walay igong ebidensya nga nagpamatuud sa akusasyon nga ginapondohan niya ang BHB.

Nagmalampuson usab ang mga bilanggong pulitikal sa pagtangtang sa abusadong warden sa Tacloban City Jail nga si J/Insp Eva Naputo niadtong Agosto 16. Gireklamo si Naputo sa Altermidya Network ug uban pang grupo tungod sa iyang pag-abuso sa mga bilanggo, ilabina kontra sa giilang Tacloban 5 nga gilangkuban sa midya nga si Frenchie Mae Cumpio, ug tawong-simbahan nga si Marielle Domequil.

Atubangan sa maong ligal nga kadaugan, padayon ang panawagan para ipalingkawas ang kapin 700 ka bilanggong pulitikal sa nasud nga nakasinati og grabeng dugay nga detensyon tungod sa langan nga proseso sa mga pagdungog sa reaksyunaryong korte ug mga taktika sa pagdelatar sa rehimeng Marcos ug armadong pwersa niini. AB

Badyet 2026: Badyet pangbayad-utang, alang sa korapsyon ug pasismo

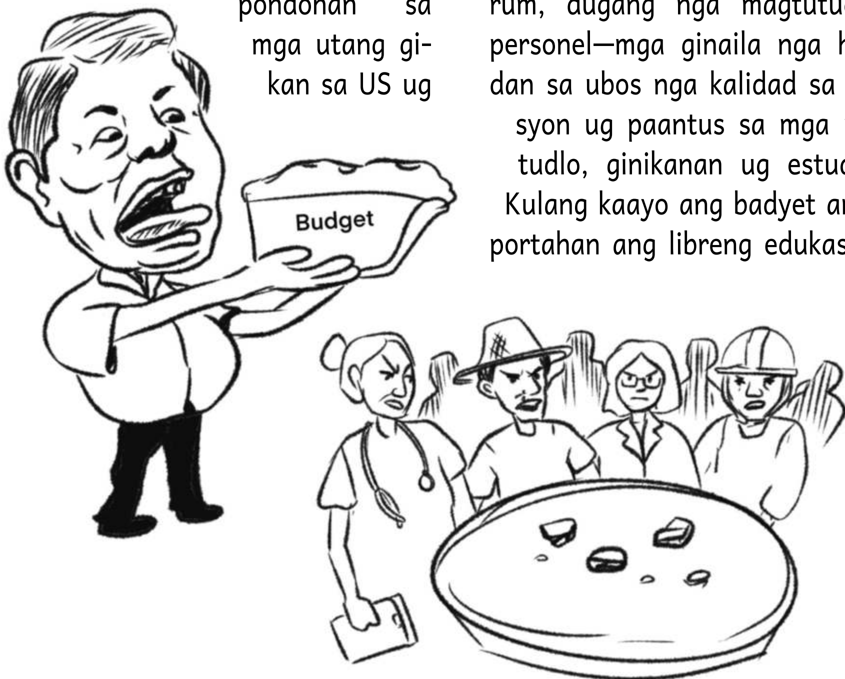
Walay kalainan ang tumong ug duso sa nasudnong badyet alang sa 2026 sa badyet sa miaging mga tuig. Dakung bahin niini gigahin pa gihapon sa pangbayad-utang, pagpaburot sa mga burukrata-kapitalista ug kakunsabo nilang mga burgesyang kumprador, ug pag-usik-usik sa higanteng pasistang makinarya sa estado.

Sa kantidad nga ₱6.79 trilyon, mas daku og 7.4% ang gisumiteng 2026 National Expenditure Program ni Ferdinand Marcos Jr kumpara sa badyet sa 2025. Pinakadakung bahin niini, o kapin ₱2 trilyon ang pangbayad-utang. Ang ₱950 bilyon niini para lamang sa interes, nga mas taas og ₱102 bilyon kumpara sa kasamtangang tuig. Anaa sa ₱1.1 trilyon usab ang pangbayad sa prinsipal nga utang. Ilalum ni Marcos, nadugangan og ₱3.26 trilyon ang utang sa Pilipinas, nga anaa sa ₱17.27 trilyon na niadtong Hunyo. Mas grabe, mangutang na usab si Marcos og ₱2.68 trilyon aron hulipan ang depisito o kulang nga badyet.

Sama sa miagi, dakung bahin sa badyet, o ₱1.56 trilyon, gihahin para sa mga engrandeng proyektong imprastruktura, sagad mga kalsada ug sistema sa transportasyon. Nakapailalum ang maong mga proyekto sa programang Public-Private Partnership, nga gilangkuban na karon sa Luzon Economic Corridor nga nakatakdang pondohan sa mga utang gikan sa US ug Japan. Dala sa grandyosong mga proyekto ang malukpanong pagpalayas, pag-ilog sa panginabuhian ug pagguba sa kinaiyahan.

Kabahin usab sa badyet pang-imprastruktura ang ₱274.9 bilyon para sa mga proyektong "flood control." Sukwahi sa buladas ni Marcos nga "maulaw pud" ang mga nalambigit sa palpak nga maong mga proyekto, padayon niya kining gibubuan og pondo. Gikan 2022 hangtud 2025, naggahin si Marcos og ₱545 bilyon alang niini.

Gipanghinambog sa rehimen ang pagsaka sa pondo alang sa edukasyon, panglawas ug pabalay, apan kulang pa gihapon kaayo kini alang sa panginahanglan sa mga sektor. Misaka og 18.9% ngadto ₱928.52 bilyon ang badyet sa Department of Education, apan halos para lamang kini sa tiningob nga dugang alawans nga gipanghingusog sa mga magtutudlo (gikan ₱5,000 ngadto sa ₱10,000). Walay dugang nga badyet para patas-an ang ilang sweldo sa makabuhi nga ang-ang, sa konstruksyon sa bag-ong mga klasrum, dugang nga magtutudlo ug personel—mga ginaila nga hinungdan sa ubos nga kalidad sa edukasyon ug paantus sa mga magtutudlo, ginikanan ug estudyante. Kulang kaayo ang badyet aron suportahan ang libreng edukasyon sa kolehiyo.

Samtang, misaka og 87.9% ang badyet sa Department of National Defense kumpara sa kapin ₱378.89 bilyon sa kasamtangang tuig ngadto sa ₱430.9 bilyon sa 2026. Halos 200% mas daku kini sa badyet nga ₱221.6 bilyon niadtong 2022. Imbes nga padak-on ang pondo alang sa mga batakang serbisyo, paga-usik-usikan na usab ang pondo sa Armed Forces of the Philippines sa pag-ayo sa mga kampo militar sa kapuslanan sa mga Amerikanong tropa ug pagpalit og mga gamit ug sakyanang iggugubat. Subay kini sa estratehikong plano sa US nga gamiton ang AFP sa gipangandaman niini gubat batok sa kaparehong imperyalistang China.

Wala gibungkag, hinunua, labaw pang gipakusog sa rehimen ang NTF-Elcac nga gigahinan niini og ₱8.1 bilyong pondo aron tubagon ang ₱10 milyon kada "cleared" nga baryo ilalum sa Barangay Development Program o BDP. Mas daku kini og 314% sa gigahin sa ahensya sa 2025. Tinuyong gipaubsan ang alokasyon sa ahensya sa 2025 human mabutyag sa pagdungog sa Kongreso nga wala ni usa sa 885 ka proyektong gipailalum sa BDP ang nakumpleto niadtong 2024. Kaylap ang mga taho kalabot sa wala nahuman nga mga kalsada ug dili haum nga mga proyekto para sa panginabuhian sa BDP. Ang grabe, gigamit sa militar ang programa aron ipailalum sa pagsona ang mga barangay, pugos nga "ipasurender" ang mga residente, pig-oton ang ilang panginabuhian ug sumpuon ang ilang mga katungod.

Wala nagpaulahi si Marcos sa bahinay sa kwarta sa katawhan. Naggahin siya para sa kaugalingon og ₱4.6 bilyon nga *confidential and intelligence fund* (CIF), katunga sa kinatibuk-ang CIF nga langkub sa badyet. Naggahin usab siya og ₱1 bilyon alang sa iyang mga byahe sa gawas sa nasud, uban ang iyang mga pamilya ug mga alipures. AB

Nagkagrabeng agresyon sa mga plantasyong komersyal ilalum sa rehimeng US-Marcos

Walay hunong ang pagpalapad sa mga plantasyong komersyal ilalum sa rehimeng US-Marcos nga miilog sa kayutaan ug panginabuhian sa mga mag-uuma, mamumuong-panguma ug mga lumad sa lain-laing bahin sa nasud.

Niadtong Agosto 3, gianunsyo sa Department of Agriculture (DA) ang pagtukod sa Joint Memorundum Circular nga gilangkuban sa 38 nasudnong ahensya sa gubyerno aron papaspason ang pag-apruba sa mga giilang estratehikong pamuhunan sa sektor sa agrikultura ug pangisda. Nakapukos ang DA sa pagpadaghan sa ginaeksport nga produkto nga taas ang bili sama sa *palm oil*, saging, pinya, kakaw, kape, kawayan, goma ug uban pa, ug pagpalapad sa mga kayutaan nga mamahimong sakupon sa mga korporasyon alang sa ilang plantasyon pinaagi sa "industry road maps" o plano sa pagpalambo sa produksyon.

Human pirmahan ni Marcos ang bag-ong batas nga magatugot sa 99-ka-tuig nga pagpaabang sa yuta sa mga langyawng korporasyon, sigurado nga mas modaghan pa ang mga plantasyon nga ipahimutang sa nasud. Labaw nga mawad-an og seguridad sa pagkaon ang nasud tungod sa nagkagamay nga luna alang sa produksyon sa humay, utan ug uban pang pagkaon, dugang pa sa malukpanong kumbersyon sa yuta alang sa *real estate* ug engrande ug maka-langyawng imprastruktura.

Agresibong ginailogan ug ginahikawan ang mga mag-uuma ug lumad sa yutang katamnan. Daghan kanila naabog sa mga hilit ug napugos nga mosulod sa lain-laing trabaho. Ang uban ginahimong kontraktwal nga mamumuo sa mga korporasyong miilog sa ilang yuta. Lakip ang mga mamumuo sa mga plantasyon sa nagadawat og labing ubos nga suhulan.

Paglapad sa mga plantasyon

Ang Pilipinas ang ikatulong pinakadakung eksporter sa saging sa kalibutan. Anaa sa 450,000 ektarya ang kinatibuk-ang plantasyon sa saging sa nasud. Pinakadaku sa dinhi ang Dole Philippines nga adunay 20,000 ektaryang plantasyon sa Davao ug Bukidnon. Kini adunay plano nga palapdon og 12,000 ektarya ang plantasyon niini sa sunod nga panahon. Ang lain pang dagkung plantasyon mao ang Tagum Agricultural Development Company sa Panabo, Davao City, Sumifru Corp., Lapanday Foods Corp. ug Unifrutti Tropical Philippines. Sa Davao, kung asa nahimutang ang mayorya sa mga plantasyon, mokabat sa ₱476/adlaw ang kasagarang suhulan sa mga mamumuong-panguma.

Niadtong Hulyo, gianunsyo sa Phividec nga ipaabang niini sa Del Monte Phil. Inc.(DMPI) ang 226.4 ektaryang yuta sa *special economic zone* sa Misamis Oriental, nga nakakategorya alang sa gamit industriyal. Planong himuong plantasyon sa pinya ug kapayas ang maong luna. Gawas dinhi, adunay 30,000 ektaryang plantasyon sa pinya ang DMPI sa Bukidnon ug Misamis Oriental nga giilang pinakadakung plantasyon sa tibuok kalibutan. Taliwala sa dakung kita sa kumpanya, mokabat lamang sa ₱461/adlaw ang suhulan sa mga mamumuo sa plantasyon.

Mokabat sa 1,000 ka pamilya ang mapalayas ug 1,000 ka mag-uuma ang mawad-an og panginabuhi tungod sa pagbutang og 6,000 ka ektaryang plantasyon sa *oil palm* sa kumpanyang Consunji ug Hacienda Asia Plantations. Inc.sa Candoni, Negros Occidental. Anaa sa ₱488/adlaw ang miminum nga suhulan sa mamumuong-panguma sa plantasyon. Sa tala sa estado niadtong 2022, anaa sa 63,380.85 ektarya ang kinatibuk-ang gilapdon sa plantasyon sa *oil palm* sa nasud, plano sa DA nga palapdon pa ang langkub niini ngadto sa 117,212 ektarya sa 2033.

Gawas niini, nakatakda usab nga palapdon ang mga komersyal nga plantasyon sa kape ug kakaw sa SOCCSKSARGEN, Davao, ug BARMM; ug mangga sa Pangasinan, Isabela, Pampanga, Cebu City, ug Zamboanga City.

Bilyun-bilyong dolyar ang gihakop nga kita sa mga langyawng korporasyong nanag-iya sa mga plantasyon sa Pilipinas. Wala kini pakabana sa epekto niining grabeng pagkaguba sa kinaiyahan. Ang malukpanon ug walay rendang paggamit sa mga kemikal nga pestisidyo ug abono mikuntamina sa kayutaan ug katubigan, ug nagbunga og grabeng sakit sa mga mamumuong-panguma ug sa ilang pamilya.

Kung iabandona, ang mga plantasyon dili na matamnan tungod sa pipila ka dekadang paggamit sa kemikal nga pestisidyo ug abono. Molungtad og dekada ayha pa subling mapuslan o mobalik sa kanhing kapuslanan ang mga yutang giokupar sa plantasyon. AB

SA MUBONG PAGKASULTI

philippinerevolution.nu

Espesyal nga Report

MGA KRIMEN SA GUBAT NI MARCOS UG SA AFP

(Hulyo 2022-Hulyo 2025)

78

78 ka mga rebolusyonaryong wala nay ikasukol ang tinuyong gipatay samtang gunit sa mga armadong ginsakpan ni Ferdinand Marcos Jr.

88%

ang giusbaw sa kita sa **Nickel Asia Corporation** sa unang katunga sa 2025. Kini ang nagpadagan sa labing magun-ubong mga minahan sa nasud sama sa Rio Tuba Nickel Mining sa Palawan, Altai Philippines Mining Corporation sa Sibuyan Island ug pagmina sa Hinatuan Island.

₱15,862.50

kada bulan ang kibhang sa kita samga drayber sa dyip tungod sa sobrang taas nga presyo sa lana.

₱5.3 B

ang kinita sa **Petron** sa unang katunga pa lang sa 2025 gikan sa walay hunong nga pagpataas niini sa presyo sa lana.

Cypermethrin

ang **hinungdan sa pagkahilo** sa 268 ka estudyante sa Sibalom, Antique niadtong Hulyo. Bisan og kini ang usa sa pinakadelikadong pestisidyo, padayon ang malukpanong paggamit niini sa Pilipinas.

Agosto 14

Kalibutanong Adlaw sa Pagdumdum alang sa mga **Comfort Women**, kung asa padayon nga gipanawagan ang hustisya alang sa liboan ka babaye nga gihimong ulipong sekswal sa mga pwersang Japanese niadtong Ikaduhang Gubat sa Kalibutan.

87

ka ospital lamang sa tibuok nasud ang lakip sa gipanghinambog ni Marcos nga programang **"zero billing"** (walay bayran), nga para lamang sa mga pasyenteng anaa sa *ward*.

Direktang okupasyon sa US-Israel sa tibuok Gaza, pagpukan sa katawhang Palestino

Niining Agosto, gideklara sa Zionistang estado sa Israel ang plano nga direktang sakupon ang tibuok Gaza Strip, human ang halos duha ka tuig niining pagpamomba sa usa ka brutal nga henosidyo batok sa mga Palestino. Giaprubahan ang plano sa tigum sa gabinete ni Benjamin Netanyahu niadtong Agosto 7-8. Pipila ka semana ayha niini, nanawagan usab ang parlamento sa Israel nga sakupon ang tibuok West Bank.

Ang maong mga lakang lain na usab nga ang-ang sa paggrabe sa henosidyo sa US-Israel nga adunay tinguha nga paphaon ang katawhang Palestino.

Ginaduso ni Netanyahu ang pag-okupa sa Israel sa Gaza taliwala sa nagkagrabeng kasuko sa katawhang Israeli batok sa iyang gubyerno, tungod sa kapakyasan nga mabawi ang mga bihag sa Palestinong grupong Hamas, ug tungod sa brutalidad batok sa mga Palestino. Sunud-sunod ang dagkung protesta, samtang nagkadaghan ang mga kabatan-onang Israeli nga nagbalibad nga mosulod sa militar isip protesta sa ginahimo niining henosidyo.

Gikasilagan na pag-ayo sa daghang nasud ug katawhan ang Zionistang rehimen. Sukad nga gipasubsub niini ang kampanyang henosidyo, walay puas ang mga protesta ug aksyon sa minilyong katawhan sa tibuok kalibutan nga nagabarog alang sa pagpalingkawas sa Palestine.

Halos 90% na sa teritoryo sa Gaza ang kontrolado sa mga pwersa sa Israel. Ang Gaza City ug mga *refugee camp* sa sentro sa Gaza na lamang ang nahabilin. Nagdasok ang duha ka milyong Palestino sa maong mga lugar kung asa nakahiagum sila sa inadlaw-adlaw nga pagpamomba ug pag-atake, grabeng kagutom ug kapitos.

Subay sa plano, hangtud Oktubre 7, sa adlaw sa ikaduhang tuig sukad nga gisugdan sa Israel ang mga atake, ang gihatag sa mga Palestino para mohawa sa Gaza City, ang pinakadakung syudad sulod sa engklabo. Human niini, magalunsad og malukpanong atake ang Zionistang militar sa syudad ug sa ubang dapit nga wala pa nasakop sa Gaza. Laraw kuno niini nga tapuson ang Hamas, pagtapos sa gubat ug "paghatud og ayuda" sa mga sibilyan.

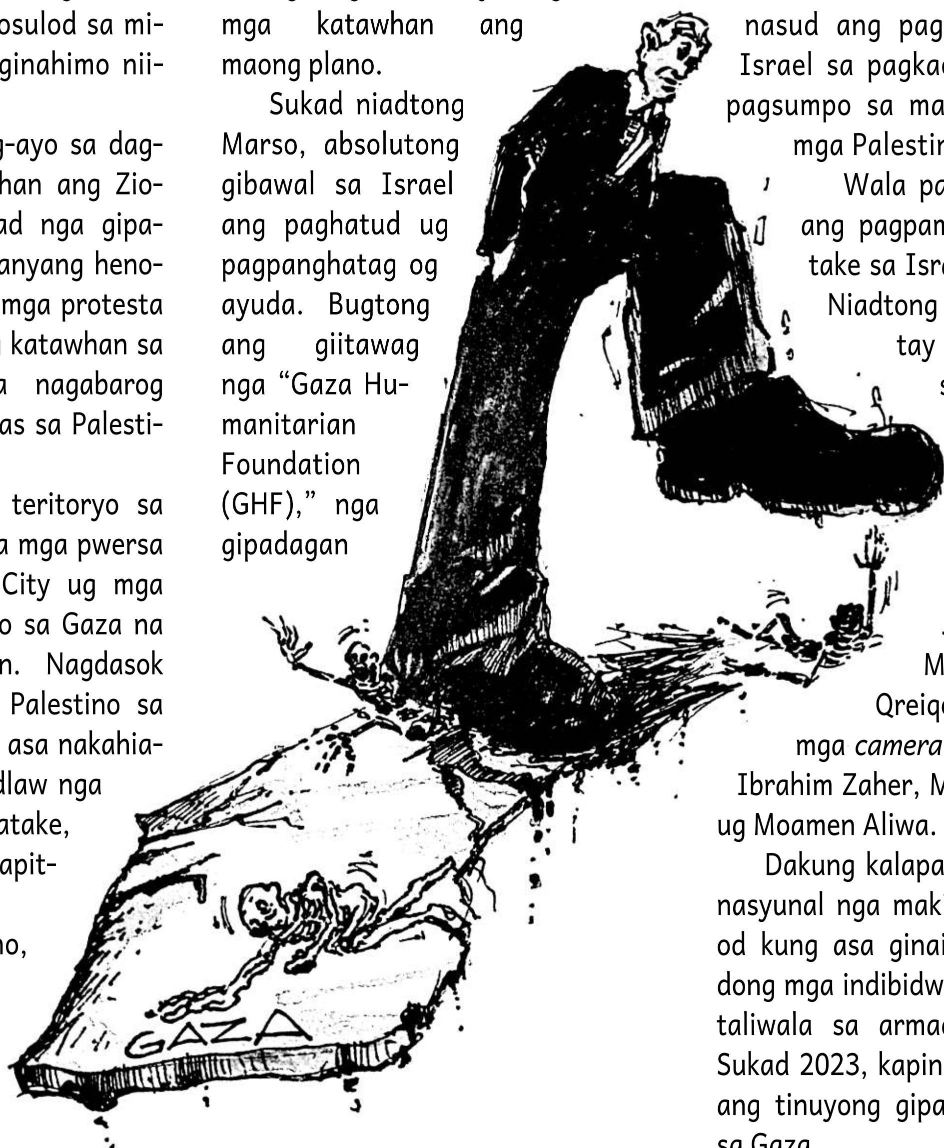
Gitawag sa mga grupong Pilipino ang maong plano nga "labing linuog." Gikundena usab sa mga grupo sa lain-laing nasud, internasyunal nga mga institusyon ug mga katawhan ang maong plano.

Sukad niadtong Marso, absolutong gibawal sa Israel ang paghatud ug pagpanghatag og ayuda. Bugtong ang giitawag nga "Gaza Humanitarian Foundation (GHF)," nga gipadagan pareho sa mga pwersang militar sa US ug Israel, ang gitugutan niining manghatag og pagkaon. Dili moubos sa 859 ka Palestino ang tinuyong gipatay sa mga sundalong Israeli samtang naglinya sa mga *distribution site* sa GHF. Dugang sila sa mga napatay samtang naglumba sa labing gamay nga ayudang pagkaon.

Walay kasangkuan ang kagutom sa Gaza. Mikabat na sa 210 Palestino, sagad mga bata, ang namatay tungod sa gutom. Niadtong Hulyo lamang, 74 ang namatay tungod sa malnutrisyon, daghan gilaygay na, lakip ang mga bata nga wala pay 5 anyos. Dugang sila sa kapin 60,000 nga direktang gipatay ug 150,000 ang nasamdan sa pagpamomba ug pag-atake sa Israel sa 22-ka-bulang henosidyo. Gikundena sa labing daghang nasud ang paggamit sa US ug Israel sa pagkaon isip armas sa pagsumpo sa maisugong diwa sa mga Palestino.

Wala pa gihapoy hunong ang pagpamomba ug pag-atake sa Israel sa Gaza Strip. Niadtong Agosto 10, napatay sa pagpamomba sa US-Israel ang tigbalita nga si Anas al-Sharif, uban ang usa pa ka korespondent sa Al Jazeera nga si Mohammed Qreiqeh ug ang ilang mga *camera operator* nga sila Ibrahim Zaher, Mohammed Noufal ug Moamen Aliwa.

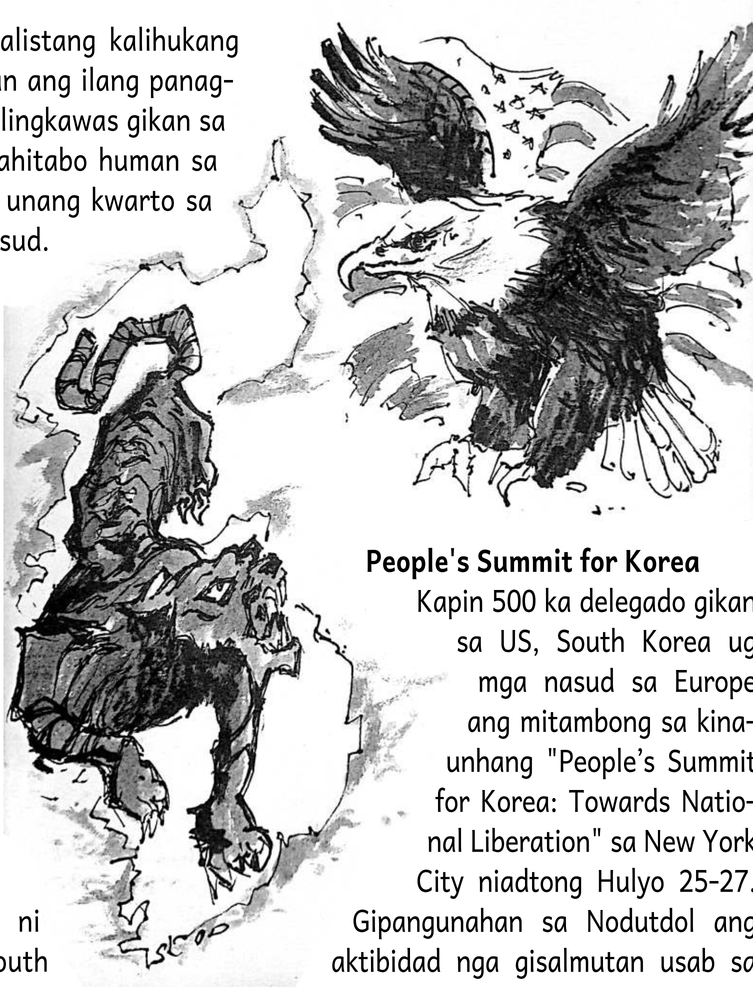
Dakung kalapasan kini sa internasyunal nga makitawhanong balaod kung asa ginaila nga protektadong mga indibidwal ang mga midya taliwala sa armadong kaguliyang. Sukad 2023, kapin 200 ka midya na ang tinuyong gipatay sa US-Israel sa Gaza. AB

Singgit sa katawhang Korean batok sa imperyalismong US, nagkakusog

Padayon ang pagsulbong sa lapad nga anti-imperyalistang kalihukang masa sa South Korea. Gitukod sa katawhang Korean ang ilang panaghiusa aron kab-oton ang hingpit nga demokrasya ug paglingkawas gikan sa okupasyon sa US. Ang maong nagkadakung protesta nahitabo human sa lapad nga protesta niadtong ulahing bahin sa 2024 ug unang kwarto sa 2025 batok sa maki-US nga papet nga presidente sa nasud.

Sa milabayng mga semana, naghimo ang mga grupo sa South Korea ug US og mga porum, dagkung panagtigum ug mga demonstrasyon aron palig-onon ang ilang baruganan.

Martsa alang sa paglingkawas

Niadtong Agosto 15, liboan ka South Korean ang nagmartsa sa Seoul, South Korea aron iduso ang pagpalayas sa US ug mga base militar niini sa nasud, paghunong sa mga *war games*, ug pagpahimulos niini sa ekonomiya. Giatol ang protesta sa ika-80 nga anibersaryo sa paglingkawas sa South Korea niadtong 1945 gikan sa pagpanakop sa imperyalistang Japan. Gipangulohan ang protesta sa Korean Confederation of Trade Unions (KCTU).

Daku kaayo ang hulga sa imperyalismong US sa kinabuhi ug kalinaw sa Korean Peninsula, matud sa KCTU. Sayod ang mga Korean sa hulga nga dala sa mga US-South Korea *war games* sama sa Ulchi Freedom Shield 2025, nga gilunsad sugod Agosto 18 hangtud Agosto 28.

Nagtoo ang masang South Korean nga ginagamit ang maong mga war games aron amungon ang ilang nasud sa gubat sa US batok sa kaaway nga imperyalistang China. Gawas sa South Korea, gatusan usab ka mga *war games* ang ginalunsad sa US sa laing bahin sa Asia-Pacific, lakip sa Pilipinas.

Nagmartsa ang mga grupo padulong sa Ganghwamun, Seoul kung asa namulong si South Korean President Lee Jae Myung. Layo pa lang, giharang na sila sa mga pulis.

Gimakmak nila ang presidente sa nakatakda niinig pakigtigum kang US President Donald Trump sa Agosto 25. Nagtoo sila nga ang panagtigum magdala lamang og dugang pang ganansya sa US ug kalisud sa masang South Korean.

Ginaduso ni Trump sa South Korea ang tinuig nga pagbayad niini og $10 bilyon aron pondohan ang okupasyon sa US gikan sa kanhing $1.13 bilyon ilalum sa Special Measures Agreement. Iya usab nga giduso nga dugangan ang badyet sa depensa ngadto sa 5% sa *gross domestic product* (GDP) aron ipalit og armas gikan sa US nga nagkantidad og $87 bilyon. Giduso usab ni Trump nga uyunan ni Myung ang bag-ong mga kasabutan mahitungod sa pagdeploy og mga tropa sa US sa South Korea kontra China. Magpahamtang usab si Trump og 25% nga taripa sa mga produkto sa nasud.

Usa ka adlaw ayha niini, nagprotesta ang mga grupo sa pinakadakung langyawng base militar sa US sa Camp Humphreys sa Pyeongtaek, Gyeonggi.

Sa US, gipasiugdahan sa Korean nga grupong Nodutdol ang mga demonstrasyon sa lain-laing estado sa US niadtong Agosto 15-16 aron ipanawagan ang pagpalayas sa US sa Korea.

People's Summit for Korea

Kapin 500 ka delegado gikan sa US, South Korea ug mga nasud sa Europe ang mitambong sa kinaunhang "People's Summit for Korea: Towards National Liberation" sa New York City niadtong Hulyo 25-27. Gipangunahan sa Nodutdol ang aktibidad nga gisalmutan usab sa mga grupong nasudnon-demokratikong Pilipino nga nakabase sa US sama sa Bayan-USA.

Gipatawag ang panagtapok isip tubag sa paggrabe sa aktibidad militar sa US sa Korean Peninsula sukad nga natapos ang mga negosasyon tali sa US ug North Korea niadtong 2019. Sukad niadtong 2022, labaw nga midaghan ug migrabe ang mga US-South Korea *war games*. Naghimo ang US Forces Korea og 200 ka adlaw sa mga *war games* sa Korea niadtong 2023, ug 275 adlaw sa mga pagbansay niadtong 2024.

Sulod sa duha ka adlaw sa programa, gipaambit sa mga aktibista sa People's Summit ang mga panglantaw ug pagtulun-an gikan sa mga pakigbisog sa Korean Peninsula aron palayason ang mga base militar sa US, malinawong tapuson ang Korean War, ug panalipdan ang mga demokratikong katungod. Mitampo ang mga aktibistang grupo sa US sa ilang mga paningkamot nga babagan ang pagpalapad sa badyet militar sa US ug uban pang palisiya ni Trump. AB